

РЕШЕНИЕ

№ 4530

гр. София, 07.08.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6941** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по реда на чл. 203 – 207 от АПК.

Образувано е по искова молба на О. Н. П., живущ в [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Агенция по заетостта с искане за присъждане на обезщетение в размер на 120 000 лв. за претърпени имуществени и неимуществени вреди, заради състояние на безработен в продължение на 7 години и 10 месеца /от 01.12.2009 г. до 28.09.2017 г./. Ищецът твърди, че поради бездействие от страна на Агенция по заетостта в периода от 01.12.2009 г. до 28.09.2017 г. не е получавал трудово възнаграждение общо в размер на 86 800 лв., изчислено след приспадане на полученото обезщетение за безработица, извършил е транспортни разходи в размер на 328 лв. /билети за градски транспорт за посещенията му в дирекция „Бюро по труда“, разходи за внесени здравни осигуровки като самоосигуряващо се лице в размер на 1 612,80 лв., разходи в размер на 2 977,76 лв., заплатени за недостигащия му за пенсиониране стаж. Размерът на определената му пенсия бил намален, от което претърпял вреди в размер на 15 000 лв. П. твърди, че е претърпял и неимуществени вреди, изразяващи се в здравословни усложнения – високо кръвно налягане, разклатено физическо и психическо здраве и преживян стрес и дискомфорт, за което претендира обезщетение в размер на 13 281,44 лв.

В съдебно заседание доводите се поддържат лично от О. Н. П.. Излага съображения и в писмено становище.

Ответникът, Агенция по заетостта, в писмен отговор и в хода на устните състезания оспорва исковата молба като неоснователна и недоказана. Изразява становище за изтекла погасителна давност за периода преди 2012 г. Претендира юрисконсултско и адвокатско възнаграждение в размер на 450 лв. Депозира писмени бележки.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, намира за установено следното:

О. Н. П. е изпълнявал длъжността главен експерт в Министерство на икономиката, енергетиката и туризма до 01.12.2009 г., когато служебното му правоотношение е прекратено.

На 25.01.2020 г. О. П. е регистриран като търсецо работа лице под рег. № 31485/25.01.2010 г. На 27.04.2011 г. регистрацията на П. е прекратена на основание чл.20, ал.4, т.3 от ЗНЗ /отм. – ДВ, бр. 70 от 2013 г./, поради неявяване в Агенцията по заетостта по определения график за посещения.

Със заявление – декларация рег. № 10026233/ 23.01.2013 г. по описа на дирекция „Бюро по труда“ О. П. отново е заявил, че търси работа и желае да бъде регистриран в ДБТ и да ползва полагащите му се права по реда на ЗНЗ.

Декларираните от П. предпочитани длъжности са, както следва: главен експерт в Министерство на икономиката; съветник към Народното събрание по минно дело и концесии; експертна длъжност в Комисията по защита на околната среда; главен енергетик; главен механик; държавен експерт; експерт – административна работа; минно дело, концесии; проектант.

От представените планове за действие на безработно търсецо работа лице и разпечатки от Национална база данни за пазара на труда и Европейския социален фонд се установява, че в периода, през който е бил регистриран като лице търсецо работа П. многократно е информиран за обявените свободни работни места и изискванията за заемането им, подпомаган е за самостоятелно търсене на работа, информиран е за програми и мерки за заетост и обучение, насочван е към почасова работа, насочван е за участия в организирани от ДБТ срещи с работодатели, информиран е за проектите по ОП „Развитие на човешките ресурси“ BG051PO001-1.1.11 „Подкрепа за заетост“ и BG05M9PO01-1.010 „Обучения и заетост“, консултиран е за професионално развитие, за изготвяне на бизнес план, за включване в обучения за възрастни, насочван е към алтернативни свободни работни места, към специализирани консултантски/ регистрирани посреднически фирми, насочван е към НОИ и за индивидуална консултация от психолог.

Представен е помощен формуляр за работа с продължително безработни лица за извеждане от група. Като личностни причини за продължителната безработица са посочени нереални очаквания и възраст. Като основана причини за продължителната безработица е посочено, че лицето желае позиции на високи експертни длъжности, защото има професионален опит като експерт в министерства.

Със заявление от 29.09.2017 г. О. Н. П. е декларирал пред Агенцията по заетостта, че желае регистрацията му в дирекция „Бюро по труда“ да бъде прекратена, считано от 29.09.2017 г., поради придобиване право на пенсия.

С решение от 29.09.2017 г. на директора на дирекция „Бюро по труда“ регистрацията на О. П. е прекратена на основание чл.20, ал.4, т.6 ЗНЗ.

По делото са събрани свидетелските показания на свидетелите Ц. И. Н. и Л. Ц. Л.,

разпитани в о.с.з. на 17.02.2020 г.

Свидетелят Н. заявява, че се познава добре с ищеца. През периода 2011 г. – 2015 г. придружавал П. до Бюрото по труда на [улица] поне десетина пъти, но без да влиза с него. П. винаги излизал разочарован и казал, че няма предложение за работа. Времето, което ищецът прекарвал в Бюрото по труда било малко и едва ли било достатъчно да му се предложи нещо.

Свидетелят Л. посочва, че е психолог и работи в бюрото по труда от 6 години и половина като кейс мениджър. Прави индивидуални консултации с хора, които имат проблем при намиране на работа и установява дали има причини. Следи дали човек е обезверен и с нужда от мотивация, както и как да си изготвя документите. С ищеца, който бил насочен към нея от трудовия посредник, била проведена една консултация през 2015 г., тъй като поне две години е бил трайно безработно лице. От разговора им останала с впечатление, че е интелигентен и ерудиран човек. Няма проблем с изготвянето на документи. Бюрото по труда предлагало работни места. Говорили, че има и още няколко източници, освен Бюрото по труда. Дискутирали тези източници. В разговора им станало въпрос, че П. се грижи за родител и иска повече свободно време. Коментирали чл.49 от ЗНЗ, според който се отпуска сума за собствен бизнес и до 500лв. за изготвяне на бизнес-план. Консултирала го да потърси информация и от други предлагачи работа източници, от частния сектор и към възможност за частен бизнес. Оплакване, че не намира работа не изложил. Впечатлението ѝ било, че няма пречки да не си намери работа, а изчаква удобен период. Л. посочва, че не отправя предложения за работа, а установява дали има пречки лицето да се реализира. Не констатира пречки и дала насоки.

В хода на съдебното производство с отговор на исковата молба от 20.09.2019 г. и с молба от 26.02.2020 г. от ответника са представени доказателства по опис.

При горната фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

По силата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4 ЗОДОВ обезщетението обхваща всички имуществени и неимуществени вреди причинени на гражданите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Тъй като имуществената отговорност по ЗОДОВ е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. Искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите (чл. 205 АПК).

Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (по аргумент от нормата на чл. 154, ал.1 ГПК, вр. чл.144 АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безспорен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно

актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се установят кумулативно/ едновременно, като липсата на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК, когато искът се основава на незаконосъобразно действие или бездействие, същите се установяват от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. Разпоредбата на чл. 205 от АПК регламентира, че искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

В разглеждания случай не се установява наличието на първата предпоставка от фактическия състав на търсената от ищеца отговорност.

От представените по делото доказателства не се установява да е налице твърдяното бездействие на ответника.

Съгласно чл.17, ал.1 от ЗНЗ лицата, които търсят работа, могат да ползват по този закон: 1. информация за обявени свободни работни места; 2. информация за програми и мерки за запазване и насърчаване на заетостта; 3. посредничество по информиране и наемане на работа; 4. психологическо подпомагане; 5. професионално ориентиране; 6. включване в обучение на възрастни; 7. мотивиране за активно поведение на пазара на труда и включване в програми и мерки за заетост и обучение; 8. стипендия за обучение, средства за транспорт и квартира за времето на обучението. Съгласно чл.13, ал.1 от ППЗНЗ услугите по чл.17 ЗНЗ се предоставят на търсещите работа лица и на работодателите от съответните служители на дирекция „Бюро по труда“.

От представените по делото доказателства се установява, че след регистрирането на П. като лице, търсещо работа от страна на ответника са предприети множество мерки. В периода 2010 г. – 2017 г. ищецът е уведомяван за свободните работни места и изискванията за заемането им, провеждани са множество срещи за подпомагане самостоятелното му търсене на работа, за насочване към почасова работа, към алтернативни свободни работни места, към специализирани консултантски посреднически фирми и към включване в групови мероприятия за професионално ориентиране. П. е консултиран по програми и мерки за заетост и обучение. Информирани са за проектите по ОП „Развитие на човешките ресурси“ BG051PO001-1.1.11 „Подкрепа за заетост“ и BG05M90PO01-1.010 „Обучения и заетост“. Провеждани са консултации за професионално развитие, вкл. за изготвяне на бизнес план и за включване в обучения за възрастни. Ищецът е насочван и към участия в организирани от ДБТ срещи с работодатели. Като коментар към една от проведените срещи е посочено, че П. е посетил срещата, но не открил подходяща позиция. Предвид продължителната безработица е проведена и индивидуална консултация с психолог. Извършен е анализ на причините за продължителната безработица и са дадени насоки за работа с лицето. Констатирано е, че причините са възрастта на П. и нереалните му очаквания, тъй като желае позиции на високи експертни длъжности.

Горните обстоятелства се установяват от представените писмени доказателства –

планове за действие на безработно търсещо работа лице и разпечатки от Национална база данни за пазара на труда и Европейския социален фонд.

По отношения твърденията на ищеца, че процесуалният представител на Агенцията по заетостта не бил пряк свидетел на действията и бездействията на ответника, не присъствал на регистрацията му в ДБТ и не е известно дали въобще е бил служител на МТСП по това време следва да се посочи освен че е несъстоятелно и че подобни изисквания за осъществяване на процесуално представителство няма.

П. твърди още, че ответникът е скрил досието му. Съгласно чл.49 от Закон за Националния архивен фонд документите от масово-типов характер, неподлежащи на запазване, могат да се унищожават с акт. Актът се утвърждава от ръководителя на съответната държавна или общинска институция и се съставя от постоянно действаща експертна комисия съобразно давностните срокове, посочени в закон, и тези, посочени в номенклатурата на делата и в списъците на документи със срокове на съхранение. В тази връзка ответникът представи Акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение от 23.10.2018 г., утвърден от директора на ДБТ – В. и съставен от комисия, назначена със Заповед № РД-11-01-01-55/ 10.09.2018 г. на директора на ДБТ – В.. Няма нормативно изискване за съхраняване на описаните в акта документи /дневници, искания, заявления, сигнали, запитвания, предложения, заявки и досиета/ за срок от 50 години. Срокът по чл.12, ал.1, т.1 от ЗСч е неприложим в случая, тъй като същият урежда съхранението на ведомости за заплати.

От изложеното следва, че в случая не се установява да е налице неправомерно поведение от страна на ответника. Самият факт, че П. е бил безработен през исковия период не може да обоснове извод за незаконосъобразно бездействие от страна на ответника. При липса на първия елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността по реда на ЗОДОВ не е необходимо да се изследва наличието на останалите.

По отношение на възражението на процесуалния представител на ответника за погасяване на част от исковата претенция по давност. Доколкото предмет на иска е обезщетение от твърдяно незаконосъобразно бездействие на административен орган, приложима е общата петгодишна давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите, като началният момент от който започва да тече давността за предявяване на иска е от момента на преустановяването на незаконните действия или бездействия. В този смисъл е т.4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004г. на ВКС, т.4, съгласно която при незаконни действия или бездействия на административните органи, началният момент на забавата, както и началния момент на погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение е от момента на преустановяването им. В случая обаче, тъй като не се установи такова бездействие, въпросът за изтичане на давностен срок от преустановяването му за иск за вреди е безпредметен.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен, поради липсата на една от кумулативно предвидените в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ материалноправни предпоставки, обуславящи отговорността на държавата за вреди. С оглед наличието на недоказан и неоснователен иск на предявеното основание съдът не следва да обсъжда претендирания от ищеца размер на имуществените и неимуществени вреди, каквито може ищецът да търпи предвид, че е бил безработен, но не се доказва това да е пряка последица от незаконосъобразно бездействие на ответника.

Предвид изхода на спора и във връзка с поисканото от ответника присъждане на

юрисконсултско възнаграждение съдът съобрази субсидиарно приложимия на основание чл.144 от АПК и §1 от ЗР на ЗОДОВ чл.78, ал.8 ГПК, предвиждащ, че в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл.37, ал.1 ЗПП заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП - Наредба за заплащането на правната помощ, по силата на чл.24 от която по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 200 лв. Ето защо юрисконсултското възнаграждение на ответника следва да бъде определено в размер на 100 лв. Претендираните от ответника разноски и за адвокатско възнаграждение не са доказани по основание и размер, поради което не могат да бъдат присъдени.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от О. Н. П., ЕГН [ЕГН], живущ в [населено място],[жк], [жилищен адрес] иск срещу Агенция по заетостта за присъждане на обезщетение в размер на 120 000 лв. за претърпени имуществени и неимуществени вреди, заради състояние на безработен в продължение на 7 години и 10 месеца /от 01.12.2009 г. до 28.09.2017 г./.

ОСЪЖДА О. Н. П., ЕГН [ЕГН] да заплати на Агенция по заетостта юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението може да се обжалва чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: